

Information om visselblåsarsystemet Trumpet

Har du något du vill berätta? Vi vill lyssna!

Vi värnar om en sund och öppen kultur, där varje medarbetare har ett ansvar att följa gällande regelverk och agera etiskt. Många situationer kan vi lösa genom att prata med varandra direkt när de uppstår. Ibland kan det hända saker som kräver en helt annan hantering.

Oavsett är det viktigt för oss att problem eller allvarigare frågeställningar kommer fram så att vi som organisation får möjlighet att agera. Vid allvarigare fall som olika typer av missförhållanden, eller där det finns fara för hälsa och liv, är det viktigt att det kommer upp till ytan i god tid.

I det här arbetet är du som medarbetare eller samarbetspartner en nyckelfaktor. Därför erbjuder vi dig möjligheten att visselblåsa till en extern och oberoende rådgivare, med möjlighet att vara helt anonym.

Följande information beskriver visselblåsarprocessen lite mer översiktligt. För en mer detaljerad och utförlig beskrivning, se vår visselblåsarpolicy och informationswebbsidan ”Rapportering av missförhållanden” på Region Sörmlands hemsida om var du lämpligast rapporterar om missförhållanden eller liknande.

Visselblåsning

Ibland är det inte lämpligt utifrån det du behöver berätta att lyfta problemet via den vanliga vägen i vår organisation. Då erbjuder vi dig en möjlighet att använda en säker visselblåsarfunktion. Detta är en viktig säkerhetsventil för både oss och för dig som medarbetare. Just därför använder vi Trumpet, en visselblåsarfunktion där du anonymt och konfidentiellt kan anmäla missförhållanden. Denna visselblåsarfunktion (Trumpet) är avsedd att omhänderta rapporter om missförhållanden enligt kraven i lag (2021:890) om personer som rapporterar om missförhållanden. Alternativa kanaler för rapportering kan finnas. Dessa kanaler presenteras på regionens informationssida.

Vad kan rapporteras?

Det finns begränsningar i lag på vad som får hanteras i en visselblåsarfunktion. Därför får du genom visselblåsarfunktionen rapportera enbart sådant som utgör missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram (eller brott mot viss annan lagstiftning) som du har fått kännedom om i ditt arbete hos oss. Vår visselblåsarkanal ska enbart användas för att rapportera om missförhållanden inom vår egen organisation. Allmänt missnöje med hur verksamheten bedrivs, ledarskap, lön eller andra personalärenden är som utgångspunkt inte sådana missförhållanden som ska rapporteras genom en visselblåsarfunktion. Missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram är typiskt sett missförhållanden som påverkar allmänheten i en större utsträckning, såsom ekonomisk brottslighet, miljöbrott och missförhållanden som orsakar överhängande fara för personers liv och hälsa. Om du känner dig osäker kan du exempelvis rådfråga en facklig representant, eller Juridiska staben, inom regionen om så önskas.

En anmälan via visselblåsarfunktionen Trumpet ska grunda sig i konkreta misstankar. Du behöver inte ha bevis för din misstanke, men ingen anklagelse får göras med skadligt uppsåt eller med vetskap om att anklagelsen är falsk. Falsa eller illvilliga anklagelser är ett allvarligt brott mot anställningsavtalet. Anmälningar får inte heller enbart grunda sig på rykten eller hörsägen. Läs mer i vår [visselblåsarpolicy](#).

Vem får göra en anmälan?

En anmälan genom visselblåsning kan lämnas av samtliga som på något sätt representerar vår organisation eller är yrkesmässigt verksamma i den. Detta inbegriper alla anställda (tillsvidareanställda, provanställda, visstidsanställda, heltids- och deltidsanställda), konsulter, praktikanter, volontärer och inhyrd personal (bemanningspersonal).

Så här fungerar ärendehantering

Trumpet är en extern visselblåsarfunktion som ger dig en säker process där du som visselblåsare kan vara helt anonym. Om du inte själv skriver ut ditt namn i rapporten går det inte att se vem som lämnat ärendet i funktionen. Trumpet är utvecklat utifrån högsta standard kring sekretess och säkerhet.

Alla ärende tas emot av oberoende externa handläggare med gedigen erfarenhet av att, bedöma, utreda och hjälpa organisationer att hantera olika typer av oegentligheter. Mer information om Trumpet hittar du här.

Trumpet lever upp till de krav som följer av EU:s dataskyddsförordning (GDPR) samt svenska visselblåsarlagen (lag om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden).

Processen, steg för steg:

1. Genom att rapportera i Trumpet kan du försäkra dig om att du är helt anonym – ingen vet vem du som rapporterar är, om du inte själv väljer att vara öppen med din identitet.
2. När du rapporterar en händelse i funktionen skapas ett krypterat ärende i visselblåsarsystemet till vilket du får en unik krypteringsnyckel.
3. Det är alltid en extern oberoende expert – handläggare i visselblåsarfunktionen Trumpet – som tar emot ditt ärende och gör den första bedömningen. Det är bara du och din handläggare som kommer åt din rapport med hjälp av era krypteringsnycklar.
4. För att underlätta processen kan du aktivt göra ett val att vara öppen med din identitet gentemot den oberoende handläggaren – men inte mot vår organisation. På så sätt kan du och din handläggare ha en effektiv och säker dialog – ingen annan får reda på vem du är. (Det finns också en möjlighet för dig att även välja att vara öppen med din identitet gentemot vår organisation.)
5. Efter att din handläggare har gjort sin bedömning, lämnas en rekommendation till vår organisations visselblåsarkommitté. Om någon i kommittén berörs av din rapport, utesluts denna av handläggaren innan kommittén ges access till rapporten och handläggarens rekommendationer. Vilka som ingår i vår visselblåsarkommitté framgår nedan. Visselblåsarkommittén beslutar i sin tur hur ärendet ska tas vidare och vilka åtgärder som ska vidtas. Hur kommittén arbetar och vem som ingår kan ni läsa i vår visselblåsarpolicy.
6. Handläggare kommunicerar ärendets status och kommitténs beslut till dig genom den säkra krypterade inloggningen på Trumpet. Det är därför viktigt att du sparar krypteringsnyckeln på ett lämpligt sätt.

Så här rapporterar du

Du går in på en websida i visselblåsarfunktionen Trumpet och väljer där om du vill göra din anmälan via ett webbformulär, telefon eller brev. Anmälan kan göras dygnet runt alla dagar i veckan. En anmälan genom Trumpet hanteras alltid med bibehållen anonymitet och med högsta sekretess. Om du vill utesluta att någon har möjlighet att spåra din aktivitet bör du välja en privat dator eller mobiltelefon samt besöka tjänsten från ett nätverk du litar på, exempelvis ditt hemnätverk.

- Du startar din anmälan i visselblåsarfunktionen Trumpet genom att klicka på knappen ”Starta din rapportering”.
- Du kan även rapportera genom att skriva in adressen regionsormland.trumpet-whistleblowing.eu/ på valfri enhet (dator, surfplatta eller mobiltelefon) för att komma till visselblåsarsidan.

I Trumpets system får du en tydlig guidning genom hela processen. Svar på de vanligaste frågorna finns att läsa vid varje steg.

Om du väljer att lämna din anmälan genom telefon eller brev är det viktigt att du lämnar någon form av kontaktuppgifter så att ärendehandläggarna kan ge dig dina inloggningsuppgifter till ärendesidan i Trumpet. Det är på ärendesidan som ärendehandläggarna kommer lämna återkoppling kring hur ärendet fortskrider. Om du vill vara anonym även mot Trumpet är det viktigt att du noga överväger vilka kontaktuppgifter du lämnar.

Du kan även lämna din anmälan genom ett fysiskt möte. Om du vill rapportera genom ett fysiskt möte kan anonymitet inte utlovas, och du bör vara medveten om att den person du kan få träffa kan vara direkt anställd av oss.

Vår visseblåsarkommitté

- **Chefsjurist Caroline Dexfalk**
Kontaktperson för Trumpet
Telefon: 076-724 38 52
E-post: caroline.dexfalk@regionsormland.se
- **Säkerhetschef Lars-Gunnar Svensson**
Telefon: 070-268 43 44
E-post: larsgunnar.svensson@regionsormland.se
- **Informationssäkerhetschef Jonas Jensen**
Telefon: 070-176 11 40
E-post: jonas.jensen@regionsormland.se
- **Förhandlingschef Mats Andersson**
Telefon: 072-147 04 01
E-post: mats.g.andersson@regionsormland.se
- **Patientsäkerhetschef Marie Björnstedt Bennermo**
Telefon: 076-695 54 97
E-post: marie.bjornstedt.bennermo@regionsormland.se

Rapportering till myndigheter – Extern rapportering

Du har också möjlighet att rapportera externt (till myndighet) om missförhållanden enligt lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden till myndigheterna.

Information om denna typ av rapportering finns på informationswebbsidan ”Rapportering av missförhållanden” på Region Sörmlands hemsida.

Meddelar- och anskaffarfrihet, samt efterforsknings- och repressalieförbud

I Sverige finns något som heter meddelarfrihet. Detta är en del av yttrandefriheten och gäller alla personer som lämnar information i syfte att den ska publiceras och tillgängliggöras för offentligheten. Meddelarfriheten innebär att det allmänna – alltså stat, region och kommuner – inte får straffa den som meddelat information som publicerats. Meddelarfriheten gäller enbart om informationen delas med någon som är upphovsman till böcker, tidningar, TV- och radioprogram eller liknande publikations-medium. Det ska poängteras att meddelarfriheten har gränser – exempelvis finns ingen straffrihet om någon genom meddelande bryter s.k. kvalificerade tystnadsplikter.

I tillägg till meddelarfriheten gäller även något som kallas anskaffarfrihet. Anskaffarfriheten innebär att alla får leta fram information i vilket ämne som helst i syfte att publicera det eller för att utnyttja sin meddelarfrihet, utan att det allmänna får straffa personen. Anskaffarfriheten är dock begränsad på så vis att informationen inte får anskaffas genom vissa brottsliga handlingar, såsom stöld eller dataintrång.

Utöver meddelande- och anskaffarfriheten skyddas inom vår verksamhet personer som använder sin meddelarfrihet för att lämna uppgifter om verksamheten med något som kallas efterforskningsförbud. Det innebär att det är förbjudet för oss att försöka ta reda på vem i verksamheten som utnyttjat sin meddelarfrihet. Det finns även ett repressalieförbud som innebär att ingen ska behöva utsättas för repressalier för att ha utnyttjat sin meddelarfrihet. Notera att efterforsknings- och repressalieförbud inte gäller om utelämnandet av informationen innebär ett brott mot s.k. kvalificerade tystnadsplikter, eller andra tystnadsplikter som inte kan brytas med stöd av meddelarfriheten.